

MĚSTO SVITAVY

Tisková zpráva

Masopust a zabijačkové hody ve Svitavách

Sobota 8. března 14 hodin

Masopust je jedním zvykům, které upadly ve druhé polovině minulého století v zapomnění. Ve Svitavách jsme se tuto tradici pokusili vzkřísit v roce 2004 a přestože patří spíše na vesnici, rozhodli jsme se ji přenést na svitavské náměstí. Od roku 2011 masopustní veselí doplňuje každoročně vůně a chuť zabijačkových hodů.

Období masopustu trvá od svátku Tří králů po popeleční středu a končí masopustní obchůzkou – či veselí. Po jejím ukončení začíná období čtyřicetidenního půstu – ten končí o Velikonocích. A protože v letošním roce připadly Velikonoce až na konec dubna, i masopustní taškařice se posunuly z mrazivých zimních měsíců téměř do jarního období.

O to, aby tento svátek zapomenut nebyl, se stará také skupina nadšenců ze tří obcí na Hlinecku - Vortové, Studnice a Hamrů.

Masopustní průvod z Hlinecka připsala Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) na seznam nehmotného kulturního dědictví v roce 2010 na svém summitu v keňském Nairobi. A právě tito nadšenci z Vorové přijedou letos už podesáté do Svitav. Na dolní část náměstí u kašny vtančí rej masek a muzikantů ve dvě hodiny odpoledne a poté, co maskám udělí starosta města před starou radnicí povolení k obchůzce, nás čeká na horním náměstí masopustní veselí – tanec, zpěv, smích, začerněné tváře kolemjdoucích pro štěstí a závěr obstará klasické porážení nejbujnější masky průvodu – kobyly. Chybět nebudou stánky s občerstvením – medovina, punč, valašské frgále, trdelníky a sýrové speciality.

Pravé české zabijačkové hody!

Pro každý větší statek byla tradiční zabijačka poctivou a pravidelnou slavnostní událostí, a to především v době masopustu. Ve Svitavách vytvoří atmosféru selského dvora na náměstí prostor s instalovanými „gránami“ s rozporkou a dřevěnými neckami. Těšit se můžete na zabijačkovou polévku, ovárek, jitničky, tlačenkou a domácí sádlo. Maso bude pocházet ze soukromého chovu Kamila Pavliše z Hradce nad Svitavou.

A jak takový masopust v podání „Vortováků“ probíhá?

Do masek se strojí pouze muži, a to i do masky zvané Žena. Každá maska má určitou roli a také své místo v řazení průvodu: **kobyly** vždy průvod vede a ras ji ze zadu popohání, za nimi jdou **strakatý se ženou** a **turci**, poté následují **kominíci**, **slamění** a **židi**, všichni doprovázeni říznou dechovkou.

Po provedení obřadu žádosti starostovi města o povolení obchůzky hraje muzika, turci tančí a ostatní maškara si „rozebere“ obyvatele a ostatní přihlížející a dají se "do práce". **Rasové** nabízejí kobyliku hospodáři a ptají se po zdravotním stavu hospodářských zvířat, ale dnes jde spíše o zdravotní prohlídky samotných obyvatel. **Kominíci** si hledí vymetání kamen a komínů hospodyňkám, ale především mají za úkol každého, kdo se jen připlete, máznout pro štěstí na tvář mazadlem připraveným z vymetených sazí. **Slamění** mají důležité poslání. Každá hospodyně utrhla ze slaměného stébla slámy pro dobré vyvedení hus, a jí samotné přispělo k utužení zdraví a plodnosti pořádné vyválení se se slaměným, nejlépe v závěji sněhu. **Židi** mají za úkol obchodovat, nabízejí rozličné služby jako stříhání, holení, a také mají na prodej různé potřebné i nepotřebné zboží. Za tuto všechnu "práci" je celá maškara obdarována pohoštěním skládajícím se především z koláčů, koblih a sklenky alkoholu. Na závěr se celá maškara sejde k obřadu porážení kobyly. Ras přečte nad kobyloou rozsudek za domnělé i skutečné hříchy, kobyly odsoudí a zároveň sdělí přítomným, jak bude naloženo s jejími údy a částmi jejího trupu. Po porážení kobyly všechny maškary sejmou čepice a vytvoří kolem kobyly kruh, muzika hraje pohřební píseň. Po chvíli zahraje muzika opět zvesela " *Kobylyka malá.....*", kobyly je vzkříšena sklenkou alkoholu a tím končí masopustní obchůzka.

Blanka Čuhelová